محمد ایاز نوری ۲۰۱۶/۰۴/۳

خطاب و پیشنهادم بمردم افغانستان

بتاریخ ۱۰ مارچ سال جاری از شخصیت گرامی و نویسنده توانا اکادمیسین استاد محمد اعظم سیستانی مقاله تفصیلی تحت عنوان "حمایت جانبازانه مردم هزاره از شاه امان الله" در سه ویب سایت مشهور در بین جامعه افغانی، افغان-جرمن انلاین تحت رهبری محمد قیس کبیر، افغان سباوون تحت رهبری محمد طارق بزگر و تول افغانستان تحت مدیریت احمد الله رحمانی، به ملت افغانستان تقدیم شد.

King of Afghanistan Aman Ullah Khan Ghazi in Afghans National cloths in Darull Aman city Kabul, 1925

آن عده افغان های که این نوشتهٔ تاریخی ومستند را با تعمق و احساس مسوولیت ملی خوانده باشند و یا بخوانند، بدون غرض و مرض اعتراف میکنند که جمع بندی و تسلسل مسایل تاریخی معاصر کشورما راجع به ازمیان برداشتن دولت مستقل و مفتخر امانی و دفاع مستقلانه و دواطلبانه مردم ما ازان ، منجمله حمایت خلق شریف هزاره افغانستان از آن دولت ، خیلی صریح وقاطع وبا داوری منطقی در پرتو وقایع و حقایق روشن تاریخی در قید قلم آمده است.

نویسنده مقاله در آغاز به ارتباط عنوان مقاله از تصویب قانون اساسی در تاریخ کشور ما برای اولین بار تحت رهبری بالفعل محصل استقلال اعلیحضرت امان الله خان غازی در سال ۱۳۰۱ ش یاد کرده و این رویداد را یکي از مهمترین تحولات مرحله اول اصلاحات دولت امانی شمرده است.

بقول جناب سیستانی،«در فصل حقوق عمومی: اصول برابری و آزادی شخصی و لغو اسارت و بردگی ، آزادی مطبوعات و شغل و پیشه و حق ملکیت شخصی و مصئونیت مسکن و منع مصادره دارائی و لغو بیگار و شکنجه و مجازات غیرقانونی و غیره نکات برجسته و اساسی بازتاب یافته بود.و در ماده ۱۱ قانون اساسی حکم شده بود: « در افغانستان اصول اسارت و بردگی بالکل موقوف است.» بنابر حکم این ماده، درحدود ۷۰۰تن غلام و کنیز هزاره در شهرکابل از منازل اربابان خود برآمدند.(استا اولسن ، اسلام و سیاست درافغانستان، ترجمهٔ خلیل زمر، ص ۱۲٤). از این است که مردم هزاره بیش از هر قوم و قبیله دیگر، به دفاع از شاه امان الله بر خاستند و بیش از

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ

دیگران مورد غضب و ضرب وشتم رژیم سقاوی قرار گرفتند.» (سیستانی مقاله، حمایت جانبازانه مردم هزاره از شاه امان الله، افغان جرمن انلاین)

مردم هزاره کشور به پاس این نیکی و سایر اقدامات شاه نیک دل و خیرخواه ،در وقت نهایت مشکل برای آن شخصیت والا قدر به قیمت خون و سر خویش در مقابل بلای سقاوی، این سوغات شوم استعمار انگلیس و مزدوران منافق خود فروخته و فاقد وجدان و حب وطن افغانی ، در عمل به میدان آمدند. همچنان در همین مقاله از دادن حقوق حقه به افغان های شرافتمند هندو و سک کشور هم ذکر شده است. مورخ سیستانی در ادامه با استناد به خاطرات شخصیت حاضر صحنه مرحوم ملا فیض محمد کاتب هزاره از کتاب (تذکر الانقلاب) تحت عناوین ذیل :

پاسخ هزاره ها به هیُت بچهُ سقاء،

تصمیم حمله به کابل،

پاسخ هزارهُ غوربند به بچه سقاء،

فرمان بچهُ سقا و فتوای حضرت شوربازار به قتل مردم هزاره و قزلباش،

تشویق قبایل به کشتن و تصرف املاک هزاره،

تکفیر مجدد هزاره و پایداری بیشتر آنها،

فتوای یک ملای اندری در مسجد پل خشتی،

ارعاب مخالفان از طریق مثله کردن اسیران،

شهامت یک اسیر هزاره در برابر پسر سقاء،

وغیره حوادث دردناک حکومت سقوی،به خواننده یک تصویر غیر قابل انکار از شهامت، هوشیاری سیاسی و قدر شناسی و وفاداری ملت افغانستان از جمله قوم هزاره و دانستن پاس نیکی های زعیم ملی شاه امان الله خان غازی در وقت خلع قدرت آن شاه را به نمایش میگذارد. آنچه در پایان این تحقیق تاریخی درج شده است، (نتیجه) ای میباشد، که من نگارنده این سطور را واقعاً تحت تاثیر قرارداد،ومیخواهم یک بار دیگر آنرا با شما خواننده گرامی دراینجا شریک سازم :

«نتیجه: برای یک رهبر سیاسی ،چه شاه وچه امیر وچه رئیس جمهور ، افتخاری بزرگتر ازاین نیست که وقتی براثر توطئه ویا دسایس داخلی یا خارجی ویا هردو ، از قدرت کنار زده شود، ولی مردم به دفاع از او برخیزند و برای اعادهٔ قدرت یا سلطنتش، بدون چشمداشت یک حبه[یک دانه گندم ،جو، لوبیا] ودیناری،۷ماه تمام سر بدهند ولی سنگر ندهند، وکسی که چنین افتخاری را از جانب ملتش نصیب گردید، شاه امان الله غازی بود.

او وقتی ارگ کابل را ترک گفت، مردم مسکون در وادی های کابل وقندهار،و دره های هندوکش و کوه بابا وسیاه کوه و باشندگاه کوه پایه های سلیمان(وزیرستان)، به حمایت از او به جنبش آمدند وجان های شیرین خود را فدا کردند تا مگر دوباره او را برسریر سلطنت برگردانند، اما آن شاه مردم دوست، که نمیخواست سلطنت را با خونریزی بدست آورد، برای جلوگیری از جنگ وخون ریزی کشور را ترک گفت،درحالی که بیشترین مردم قدر شناس افغانستان تا روز (۱۵ اکتوبر۱۹۲۹=۲۳ میزان ۱۳۰۸) که جنرال محمدنادر، نادرشاه اعلان شد، همچنان امیدوار بودند که این همه جنگها وجانبازی ها برای بازگشت شاه امان الله غازی صورت گرفته است، نه برای به اقتدار رساندن نادرخان وبرادرانش.

مردم شریف ودلیر هزاره مثل مردم شجاع وردک ومیدان وغوربند وتگاب وجنوبی وقندهار وغیره ، مدت ۷ ماه تمام به حمایت وسپاس از آزاد منشی وعدالت گستری رژیم امانی ،از قربانی دادن سر ومال خود، در راه اعادهٔ تاج وتخت سلطنت به شاه امان الله دریغ نکردند. این ازجان گذشتگی مردم بخاطر اعادهٔ قدرت به شاه امان الله، بیانگر این واقعیت است که هنوز در گوشه وکنار افغانستان، مردمان قدردانی وجود داشته اند که قدر آن شاه ترقیخواه و معارف دوست را میدانستند و از رژیم چپاول وتاراج وتجاوز سقوی نفرت داشتند و این نفرت را هیچگاهی پنهان

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ

نمیکردند.

بدینسان این باور درانسان زنده واحیا میگردد که در میان رهبران سیاسی افغانستان،از نادرشاه تا ظاهرشاه، واز رؤسای جمهوری مورد حمایت شوروی تا رؤسای جمهور تنظیمها ورئیس جمهورانتخابی مورد حمایت غرب، ما چهره ای جز شاه امان الله غازی را سراغ نداریم که دارای چنان جذبهٔ ملی و مقام ارجمندی باشد که در نبودش یا سقوطش،اکثریت مردم افسوس او را بخورند وبخاطر بازگشت واعادهٔ قدرت به او حاضر به دادن سرو جان ومال خود شوند. ما به خاطر رهبران سیاسی دیگر، حتی شاهد یک مظاهرهٔ خشک خیابانی هم نبوده ایم تا چی رسد به قربانی دادن سر و مال خود. ازاین جاست که به مقام شامخ شاه امان الله غازی میتوان پی برد و مقام ومنزلتش را باید گرامی خواست. »

بلی،استاد سیستانی بحق گفته اندکه:«برای یک رهبر سیاسی، چه شاه و چه امیر و چه ریس جمهور، افتخاری ازین بزرگتر نیست که وقتی بر اثر توطئه و یا دسایس داخلی و خارجی و یا هردو، از قدرت کنار زده شود، ولی مردم به دفاع از وی برخیزند و برای اعادهٔ قدرت یا سلطنتش، بدون چشمداشت یک حبه و دینار، ۷ ماه تمام سر بدهند ولی سنگر ندهند و کسی که چنین افتخاری را از جانب ملتش نصیب گردید، شاه امان الله غازی بود...»(همان مقاله)

من منحیث یک افغان تا حال این طوریک تحلیل عالمانه، دقیق و منصفانه، واقعبینانه و وطن دوستانه را در حق محصل استقلال افغانستان، از سایر مورخین افغان خود مثل: مرحومین غبار، کهزاد، حبیبی و سایر نویسندگان و محققان تاریخ کشور خود نخوانده ام .به این تحلیل،استعداد و احساس حب الوطن استاد سیستانی آفرین میگویم.

بدین اساس بمردم افغانستان پیشنهاد مینمایم، هر زمانیکه مقبره جدیدی به سان تاج محل برای بانی آزادی کشور ما اعلیحضرت شاه امان الله غازی در پایتخت کابل اعمار کردید و میت مبارک را دران مستقر ساختید، عبارات«نتیجه» مقالهٔ مورخ سیستانی را که در بالا نقل شده، بطور مکمل در دروازه ورودی آرامگاه در سه زبان پشتو، دری و انگلیسی در یک سنگ مرمرین حک نمایید، تا باشد با اظهار این حقیقت وزین مورخ ارجمند، ما یک ملت حقشناس و دارنده وحدت ملی معرفی شده و روح آن زعیم نیک نیت ما را خرسند تر ساخته باشیم.

پای

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ